

Nieuwsbrief nr. 16 (dec. 2015)

Vogelwerkgroep Zutphen e.o

www.vwg-zutphen.nl

p/a secretariaat VWG Zutphen e.o.

Rustoordlaan 53, 7211 AW Eefde

Tel : 0575-518760 of 0610380170

vvgzutphen@gmail.com

Uitnodiging

Op 9 **februari a.s.** zal de eerstvolgende bijeenkomst zijn in Waterkracht, Ruys de Beerenbrouckstraat 106, 7204 MN Zutphen, vanaf 19.45 uur. **Steven de Bie** zal een powerpoint presentatie houden over “**het ringen van vogels**”. Verder is er gelegenheid om bij te praten, ervaringen uit te wisselen, plannen te maken. Met een hapje en drankje. **Heb je foto's en/of filmpjes, spreektijd, neem contact op met het secretariaat tot uiterlijk 1 februari a.s.** De voorjaarsledenvergadering wordt gehouden op een nader te bepalen datum in april 2016.

Van het bestuur

De activiteiten opgezet door de jubileum-commissie zijn nagenoeg voorbij. Een hoogtepunt was de jubileumavond op 27 oktober met de Vogelfilm van Johan Blanksma. Op 4 november was de filmvertoning in het Luxor bioscooptheater in Zutphen (was overboekt in 2 dagen).

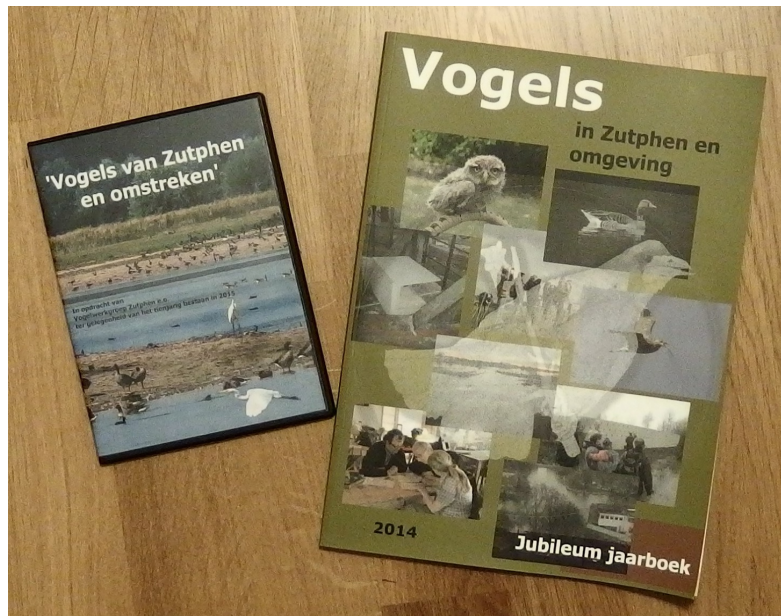
Op **17 februari 2016** vindt er nogmaals een vertoning plaats in **Luxor** in Zutphen om 20.00 uur. Er zijn vele activiteiten voor de leden en ook niet-leden geweest.

Op de jubileumavond is het jubileumjaarboek en de DVD van de vogelfilm uitgereikt. Degenen die deze nog niet hebben gekregen kunnen die afhalen bij Hans Grotenhuis, Rhienderinklaan 33 in Warnsveld of mailen (jg.grotenhuis@kpnmail.nl) om mee te nemen naar een bijeenkomst.

De voor iedereen toegankelijke vogelwandelingen in de stad, onder leiding van Rob van Swieten waren een succes. Rob is bezig met een nieuw vogelwandelingenprogramma voor 2016.

Er waren 2 vogelcursussen in 2015. Inmiddels wordt er al weer voor het voorjaar 2016 een nieuwe cursus opgezet. Ditmaal een vervolgcursus. Nadere berichten volgen.

Steven de Bie is herstellende van een zware operatie, maar heeft de laatste vergadering van het bestuur weer bijgewoond.

Activiteitenprogramma

- In januari is er weer de jaarlijkse wintervogeltelling georganiseerd door Michel Klemann. Opgeven bij m.klemann@chello.nl. Zie verderop.
- Zo mogelijk vrijwel iedere maand een vogelwandeling in (de omgeving van) Zutphen. In januari volgen de data. Voor leden en niet-leden. Kijker en vogelgids meenemen. Informatie: Rob van Swieten, 06-13357686. E-mail: rovansw@hotmail.com
- Ledenavond op 9 februari 2016 in Waterkracht. Beerenbrouckstraat 106 in Zutphen. Zie bij uitnodiging.
- In april is de voorjaarsledenvergadering in Waterkracht.
- Vogelcursus voor gevorderden. Start 25 februari 2016. Informatie hierover is reeds verstuurd per mail.
- Vogelexcursieprogramma: kijk op de website voor de data. Eerstvolgende excursie is op 20 februari naar de Ooijpolder bij Nijmegen. In januari geen excursie. Meelopen met een januaritelling? Neem contact op met Michel Klemann of het secretariaat.

Ganzenbeleid

Op 25 juni 2015 was de uitspraak van de Rechtbank Gelderland inzake onze bezwaren en die van Faunabescherming Nederland tegen de provincie over het Faunabeheerplan Ganzen 2014-2019. Voor een klein deel werd de VWG in het gelijk gesteld. Met name over het nekbreken en doding met CO2 gas. Deze methoden werden door ons bezwaar niet toegestaan. Met ingang van 1-6-2015 is het gebruik van CO2 helaas echter weer toegestaan onder art.5 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (de Bbsd).

De rechter oordeelde dat bij het bepalen van concrete dreiging van belangrijke schade het bestuursorgaan een zekere ruimte toekomt en achtte het Faunabeheerplan voldoende onderbouwd. Wij zullen in vervolgzaken de inhoud nog beter moeten motiveren.

N.a.v. het Faunabeheerplan Ganzen 2014-2019 hebben wij gesteld dat de foerageergebieden te klein waren. Recent 3-11 heeft G.S. een concept besluit (3-11) ontwerp-plan aanwijzing begrenzing rustgebieden voor winterganzen ter inzage gelegd. In deze vergrote gebieden langs de rivieren die grofweg begrensd zijn door de winterdijken mag niet gejaagd worden. Omdat er thans meer aaneengesloten gebieden zijn is dit een goede zaak voor de trekganzen omdat er rust, voedsel en veiligheid is. De boeren krijgen de eventuele schade voor 100% vergoed.

Toch hebben wij een zienswijze ingediend omdat bij hoogwater de ganzen niet in de uiterwaarden kunnen foerageren en gedwongen zijn buitendijks te gaan eten. Daar mogen

ze dan wel weer worden afgeschoten. G.S. is gevraagd ook daar gebieden aan te wijzen of een jachtstop in die perioden te houden. Ook zijn ten onrechte een aantal binnendijkse gebieden nabij Zutphen niet aangewezen. (o.a. de Marsch, Voorsterklei, delen van de Ravenswaarden). Mogelijk i.v.m. het willen plaatsen van windmolens?

Knobbelzwanen afschieten.

In november jl. hebben wij een zienswijze ingediend tegen het besluit van G.S. inzake het besluit en het Faunabeheerplan Knobbelzwaan Gelderland 2015-2020. Dit betreft het doden en het vernielen van eieren van knobbelzwanen. Er is vrijwel geen schade. Veel provincies staan afschot van zwanen niet meer toe. Gelderland helaas nog wel. Het is te hopen dat hier een einde aan gemaakt gaat worden.

Boekje Vogels van de Tichelbeeksewaard in Zutphen.

Eerder berichtte ik over het verwachte boekje van Frans Parmentier e.a. die jarenlang onderzoek deden naar de weide- en andere vogels. Het komt nu begin 2016 uit.

2016 Jaar van de Kievit: Geef je waarnemingen door!

SOVON en Vogelbescherming hebben het jaar 2016 uitgeroepen tot het Jaar van de Kievit. In 25 jaar is de stand met 50% afgenomen. Zie ook www.jaarvande Kievit.nl.

De onderzoeksvragen gaan vooral over de jonge vogels waarvan de sterfte hoog is. Waarom is dat zo? Wat zijn de oorzaken? Nieuwe technieken van grasbeheer in de melkveehouderij, weersomstandigheden, predatie? En zijn er bijzondere maatregelen te treffen om het overleven van de kuikens te verbeteren?

Geef je waarnemingen van jonge kieviten door!

Een nieuwe Visie voor het landelijk gebied van Zutphen.

De gemeente heeft 30 november j.l. een nieuwe visie voor het gehele buitengebied van Zutphen vastgesteld. Voor natuur neemt de gemeente helaas geen verantwoordelijkheid. Er wordt teveel vrijheid gegeven aan de agrariërs, waardoor het landschap verder gaat verarmen en vogels veel minder kansen krijgen. Vogels hebben dekking, voedsel (o.a. insecten en wormen) en broedgelegenheid nodig. Door grotere (bouw)percelen toe te staan verdwijnen er houtwallen, bosjes, hekken verdwijnen en er worden mogelijk hoogteverschillen in het landschap verder gelimineerd. Ondanks inspreken en een amendement van verschillende politieke partijen die wel de natuur mee wilde nemen haalde dit het niet. De aantrekkelijkheid voor vogels en recreatie zal verder afnemen. De ingediende zienswijze is grotendeels afgewezen. Daarom is het waarschijnlijk nodig bij de uitwerking in het bestemmingsplan opnieuw bezwaar in te dienen.

Dijkverleggingen Voorsterklei en Cortenoever

De dijkverleggingen langs de IJssel in Cortenoever en op de Voorsterklei naderen de voltooiing. De nieuwe inrichting geeft nieuwe kansen voor de natuur. Naast eerdere plaatsing van steenuilenkasten zijn onlangs enkele zwaluwtillen geplaatst.

Roeken. 2^e sluis Eefde en Cortenoever.

Er is in april 2015 een nieuwe kleinere roekenkolonie ontstaan aan de zuidzijde van het Twentekanaal in Eefde. De Roeken op de bestaande plek zijn verjaagd.

Andere berichten:

- **De VWG film:** "Vogels van Zutphen en Omstreken", zal herhaald worden in de Theaterbioscoop Luxor op 17 februari 2016 om 20.00 uur. Reserveren is noodzakelijk. Dit keer voor de bij Luxor gebruikelijke toegangsprijs.

Van de DVD van de vogelfilm zijn extra exemplaren gemaakt. Prijs € 10,- per stuk.
Leuk om cadeau te geven.

- **Het boekje met vogelwandelingen** is goed verkocht. De wandelingen strekken zich uit over het werkgebied van de VWG (Zutphen, Brummen, Lochem, Bronckhorst, Voorst). Er zijn nog voldoende exemplaren. Prijs € 8,50 voor leden. Niet-leden € 10,-.
- **Jaarboek 2015**
Zoals gebruikelijk zal ook in 2016 weer een jaarboek uitkomen. Na 10 jaar is Michiel van der Weide gestopt met het verzamelen van artikelen. Als je een artikel hebt of wilt gaan schrijven meld dit vast aan: secre.vwg@zutphen.nl.
- **Telescoop**
De telescoop van de VWG is te reserveren à € 2.- per dag bij Remke van Rijswijk, Rustoordlaan 53, 7211 AW Eefde.(telefoon : 06 10380170 of 0575-518760).

Namens het bestuur, Hans Grotenhuis.

Nieuws van het front

Vogelberichten door Michel Klemann

Trektellingen 2015

Her en der in het land zijn er altijd nog de diehards die tot eind december doortellen, maar op trektelpost Warnsveld zijn we al weer een tijdje gestopt.

Totaal hebben we dit najaar 210 uur trekvogels staan tellen en dat leverde meer dan 65.000 trekkende vogels op. Roofvogels, maar ook veel andere soorten bleven in 2015 ver achter bij andere jaren, maar dat had grotendeels te maken met de gunstige trekomstandigheden voor de vogels zelf. Meewind en helder weer zorgden dat er veel vogels te hoog om zichtbaar te zijn over zijn gevlogen. Fijn voor de vogels, maar minder leuk voor trektellers.

Toch waren er weer hoogtepunten zoals de totaal 91 Grote Zilverreigers en voor het eerst een groepje van 5 Purperreigers. Vergelijk dat met de slechts 21 trekkende Blauwe Reigers. Andere bijzonderheden waren 5 Kleine Zwanen, een Velduil (zie: https://www.youtube.com/watch?v=_gU7Ylar3gM), voor het eerst in 12 jaar tellen een Steppenkiekendief; verder 1 Roodkeelpieper, 2 Duinpiepers, 1 Krombekstrandloper, 1 Europese kanarie en nog veel meer!

De burens in Lochem maakte met 215 uur net even iets meer uren, maar de vogelaantallen waren vergelijkbaar met 58.000 getelde exemplaren.

Totalen van 2015 van beide telposten zijn hier te vinden:

Telpost Warnsveld: <http://www.trektellen.org/site/totals/152/2015>

Telpost Lochem: <http://www.trektellen.org/site/totals/27/2015>

Bevers

De uitbreiding van Bevers in Nederland zet door. Ook langs de IJssel in het werkgebied zitten er nu meerdere. De vraag is, wat gaan ze doen bij extreem hoog water? Zwemmen ze via de Berkel of Schouwlaak de stad in; verder naar het zuiden via de Bakerwaardse Laak; via het Groene Kanaal richting Hackfort en/of zwemmen ze naar het westen richting Empe of via de Voorsterbeek richting Klarenbeek? Het lijkt onvermijdelijk, dus een Bever of knaagsporen gezien; maak even een foto en meld het op waarneming.nl.

Maandelijksse watervogeltellingen

Een klein groepje fanatieke tellers houdt maandelijks in een flink aantal gebieden de stand van watervogels in de gaten. Niet alleen in de internationaal belangrijke vogelgebieden als de uiterwaarden, maar ook in allerlei Zutphense kleine stadswatertjes. De ontwikkelingen in de vogelwereld gaan snel tegenwoordig door verbeterde waterkwaliteit, klimaatverandering,

natuurbouwprojecten, intensiever terreinbeheer en landgebruik, recreatiedruk etc. Hopelijk lukt het om daar nu eens wat uitgebreider over te berichten in het Jaarboek 2015.

Januaritelling

Het is alweer bijna januari 2016 en de integrale telling van vogels binnen het werkgebied gaat straks weer van start. Iedereen die de afgelopen paar jaar heeft meegedaan zal ik sowieso een startbericht sturen.

Meer info is hier te vinden: <http://www.vwg-zutphen.nl/Tellingen/Januaritelling.html>

Binnenkort word deze pagina aangepast/geupdate.

Facebook

De facebook-pagina van de Vogelwerkgroep bestaat al weer 2,5 jaar. Er zijn daar momenteel een honderd facebookleden die berichten krijgen en kunnen posten waaronder ook veel niet-vwg-leden. Het aantal geplaatste posts blijft wat beperkt tot berichten van een handvol mensen; die daar echter wel al vele tientallen berichten en honderden foto's hebben geplaatst. Schroom niet, meldt je aan en plaats ook eens een leuk en/of interessant bericht of link naar een website of krantenbericht of foto of wat dan ook.

Waarneming.nl

Op <http://vwgzutphen.waarneming.nl/> zijn tot en met vandaag >210.000 waarnemingen ingevoerd waarvan 60% vogelwaarnemingen. Alleen voor 2015 gaat het om >20.000 vogelwaarnemingen. Een flinke stijging ten opzichte van de 15.487 waarnemingen in 2014. Schroom niet en voer je waarnemingen daar in, en niet alleen van vogels, maar ook van andere diergroepen en planten, en wanneer je het niet zeker weet wat je ziet of hebt gevonden, kun je er altijd een foto aan toevoegen, en dan hoor je het vanzelf wel als het niet klopt.

Tellen-tellen-tellen

Ook zin en tijd om vogels te tellen; kijk op <https://www.sovon.nl/nl/onderzoek/telprojecten> voor allerlei landelijke telprojecten waar je aan mee kan doen. Doe je al mee, dan vind je hier de data waarop allerlei watervogel- en slaapplaats-tellingen plaatsvinden:

<https://www.sovon.nl/nl/content/teldata>

Waterspreeuw-gekke

Zelden is er in Nederland een Waterspreeuw zo vaak gefotografeerd en gefilmd als de Waterspreeuw van Warken. De door WRIJ aangelegde vistrap op de hoek Berkel-Afleidingskanaal is nog maar net klaar als daar op 7 november een Waterspreeuw wordt waargenomen. Twee dagen wordt het nog "stil-gehouden" maar dan belandt er een melding op waarneming.nl en facebook. Het gevolg was dat er in vijf weken tijd honderden waarnemers uit heel Nederland naar de Berkel togen om de vogel te twitchen, te fotograferen en te filmen. Ondanks alle drukte trok de vogel zich van al die vogelaars heel weinig aan en zat af en toe, omgeven door de klikkende camera's, vrolijk te zingen en persoonlijk had ik het idee dat de vogel wel zo veilig was. Met permanent zoveel vogelaars rondom de foeragerende Waterspreeuw was er geen Sperwer die zich aan deze vogel durfde te wagen!

Uiteindelijk werd de vogel alleen op waarneming.nl al >600 keer ingevoerd met 735 foto's. Daarnaast zijn er tientallen foto's verschenen op Birdpix.nl; ik zag hem vaak voorbij komen in foto's en video's op facebook, op YouTube en zelfs bij Vroege Vogels op TV verscheen het beestje. Werkelijk 10-duizenden foto's zijn er van deze vogel gemaakt en waarschijnlijk vele uren film. Voor degenen die de vogel nog zien willen; er staat genoeg op internet.

Jaarboek 2014 in *.pdf

Het jaarboek 2014 en de eerdere jaarboeken vanaf 2005 zijn te downloaden van de website van de VWG: <http://www.vwg-zutphen.nl/Archief/Jaarboeken.html>

Andere wetenswaardigheden:

Ringvangsten in Klarenbeek van Steven de Bie zijn te vinden onder:

<http://www.trektellen.nl/kaart.asp?telpost=1204>. Maar er zijn nog meer plekken in de regio waar regelmatig vogels geringd worden; zie: <http://www.trektellen.nl/doortrekpatroon.asp?soort=9999&au=u&huidigjaar=2014&mLand=1&typetellingen=4>

Waarnemingen doorgeven op <http://vvgzutphen.waarneming.nl/>

Vogels gezien buiten, in de tuin of hoog in de lucht? Zet de waarneming op [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl).

De enige manier om een beeld te krijgen van de vogels in de regio is door tellingen of via het doorgeven van losse waarnemingen.

De facebookpagina van de VWG is te vinden op www.facebook.com en dan even zoeken naar "Vogelwerkgroep Zutphen". Op de hoogte blijven? Check regelmatig [facebook.com](http://www.facebook.com), [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl) en [trektellen.nl](http://www.trektellen.nl).

Michel Klemann

Het bestuur van de VWG wenst alle leden een heel goed 2016.

